

článkem IV. čís. nař. ze dne 1. června 1914 ř. zák. čís. 118 [srovnej mimo jiné Wahle v Gellers Zentralblatt z r. 1914 str. 625, Petschek v Gerichts-Zeitung z r. 1914 str. 330 a Neumannův komentář v stati k 17 a)], zastávala jej vždy i judikatura tohoto Nejvyššího soudu (srovnej rozh. čís. 340, 6305 sb. n. s.) a zastává jej i čl. zákonodárství, jak plyne z čl. II. čís. 1 a čl. VII. čís. 1 písm. c) zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n. Oním článkem přikázány samosoudci rozepře o nároky o hodnotě nikoli přes 20.000 Kč ze zákona o ručení železnic, čím dáno na jevo, že dosud, ač mají za předmět nároky majetkového práva, nepatřily před samosoudce, byvše přikázány sborovým soudům nikoli podle hodnoty, nýbrž pro povahu nároku. Tímto článkem stanoveno pro oblast platnosti bývalých uherských zákonů jako dodatek k zák. čl. I:1911 [§ 55 uh. civ. s. ř. obdobou § 7 a) j. n.], že »spory o majetková práva, jež náležejí před sborové soudy prvního stádia podle hodnoty, projednává a rozhoduje samosoudce«. Tím jasně řečeno, že, až na výjimky, o které tu nejde, všechny spory, přikázané sborovým soudům podle povahy nároku, bez ohledu na hodnotu sporu jest projednávati a rozhodovati senátem. Zajisté nelze předpokládati, že zákon chtěl otázku, o jejíž úpravu mu šlo, upravití v oblasti bývalé uherské jinak než v oblasti bývalé rakouské. Podle toho, co dolíčeno, jest tudíž jednati a rozhodovati ve sporech podle zákona o nekalé soutěži, ježto jsou sborovým soudům přikázány podle povahy nároků, bez ohledu k hodnotě předmětu sporu vždy jen senátem. Náзору tomu, hájenému ojedinele též v písemnictví (srov. Weis ve »Soutěž a tvorba« z r. 1928 str. 62), se ovšem příčí důvodová zpráva k § 21 zákona proti nekalé soutěži a výnos čís. 4 ministerstva spravedlnosti z 17. ledna 1928, čís. 676 na str. 13 Věstníku z r. 1928, a příčí se mu i názory četných komentátorů zákona o nekalé soutěži. Tam naveskrz připuštěna možnost, že mohou býti pověřeni vedením těchto sporů také samosoudci krajských soudů. Avšak pro názor ten není nikde nic připojeno k jeho odůvodnění. Netřeba se tudíž jím blíže obíratí.

Čís. 9457.

I hypotekární žalobu z poměru kaučního (úvěrového) lze knihovně poznamenati.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1929, R I 933/29.)

Návrhu žalobce, by byla knihovně poznamenána hypotekární žaloba u zástavního práva vtěleného na domě pro jeho kauční pohledávku, knihovní soud vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: V projednávaném případě vázne pro žalobkyni na nemovitosti úvěrová zástava ve výši 125.000 Kč. Poznámka hypotekární žaloby však předpokládá pohledávku již tu jsoucí. Pro případnou pohledávku z poměru kaučního nebo úvěrového nemůže však býti povolena poznámka hypotekární žaloby, dokud není z pozemkové knihy zřejmým zástavní právo pro pohledávku již vzniklou. Žalobkyně však ani ne-

tvrdila, že jest z pozemkové knihy zjevná jsoucnost pohledávky z poměru kaučního.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud nesouhlasí s právním názorem rekursního soudu, jenž se opírá o mínění vyslovené Bartschem v 6. vydání »Das allgemeine Grundbuchsgesetz« (str. 467), že poznámku žaloby hypotekární nelze povolití pro pohledávku z poměru úvěrového nebo kaučního, pokud není z pozemkové knihy zřejmé zástavní právo za pohledávku již existentní. Hypoteka pro budoucně vzcházející pohledávky podle § 14 druhý odstavec knih. zák. vzniká jako každá jiná hypoteka zápisem do veřejné knihy. Výše hypotekární jistiny jest sice v čase zápisu ještě neurčitá, ale určuje se obsahem žaloby a pro posouzení věci soudem jest podle všeobecných právních zásad rozhodující doba podání žaloby. Obsah hypotekárního práva tvoří tedy stav pohledávky, jaký tu jest — v mezích zapsané nejvyšší částky — podle tvrzení žalujícího věřitele v čase podání žaloby. Hypotekární věřitel musí ovšem podle potřeby ve sporu teprve prokázati výši své pohledávky, kdežto při číselně zapsaných pohledávkách jest částku knihovně určitě vyznačenou považovati až do popření za trvající po právu. Ale jinak není příčiny, by se činil rozdíl v otázce přípustnosti poznámky žaloby hypotekární mezi hypotekami pro pohledávky číselně určité a hypotekami pro pohledávky budoucně vznikající, neboť i při zástavním právu za číselně určenou peněžní pohledávku nelze z pouhého zápisu do veřejné knihy nutně usuzovati také na její právní jsoucnost, protože jest možné, že pohledávka přes knihovní zápis platně nevznikla (na př. proto, že smlouva, která jest jejím základem, byla nicotná), nebo že již netrvala po právu (na př. proto, že byla zaplácena). Byla-li podána hypotekární žaloba, může otázka jsoucnosti pohledávky býti konečně řešena teprve ve sporu a nikoliv již při rozhodování o návrhu na knihovní poznámku žaloby, ať již jde o pohledávku zapsanou určitou částkou neb o pohledávku úvěrovou. Z řečeného plyne, že při hypotekách za pohledávky podle § 14 druhý odstavec knih. zák. v budoucnosti vznikající není potřebí k tomu, by se nabylo zástavního práva pro pohledávku, která v mezích zapsané nejvyšší částky již vznikla, teprve zvláštního knihovního zápisu, nýbrž že zástavní právo pro ni jest tu již v době podání žaloby, takže žaloba o zaplacení proti vlastníku zastavené nemovitosti má povahu žaloby ze zástavy, a není proto zákonné překážky, by tato žaloba nebyla podle § 59 knih. zák. knihovně poznamenána. Poznámka této žaloby má též účel a právní význam, jako poznámka jiné hypotekární žaloby, by totiž byla zajištěna účinnost žaloby a vydobytého exekučního titulu proti každému vlastníku zastavené nemovitosti (§ 60 knih. zák.). Toto stanovisko zaujal i bývalý nejvyšší soud ve Vídni v rozhodnutí ze dne 30. srpna 1910 R I 263/10 (Gl. U. N. F. 5148) a lze připomenouti, že právě uvedené právní vývody mají aspoň nepřímou oporu také v tom, jak jest podle ustanovení

§ 224 ex. ř. naložiti s pohledávkami naznačenými v § 14 druhý odstavec knih. zák. při rozvrhu nejvyššího podání.

Čís. 9458.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Jde o nekalou reklamu, rozšiřovala-li firma obchodní oběžníky, v nichž neprávem tvrdila, že rozhodnutím ministerstva byla její známce pro zboží přiznána v Československu ochrana. Odvozovati ochranu pro provedení známek i v jiné než černé barvě nelze z toho, že byla povolena ochrana známkám v provedení černém.

Ucházela-li se firma o mezinárodní protokolaci známky země původu bez výslovného prohlášení, že určitá barva má být rozlišující značkou této známky, byl zápisem v mezinárodním rejstříku chráněn jen tvar známky, nikoliv i její barva.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1929, Rv I 129/29.)

Žalovaná, říšskoněmecká firma, rozšiřovala v tuzemsku oběžník, v němž tvrdila, že její značce pro zboží: oranžové pásy a oranžové pásy s oranžovým pruhem uprostřed byla rozhodnutím pražského ministerstva v Československu přiznána ochrana. Z toho vyvozovala výlučné právo uváděti do obchodu podšívkové látky opatřené oranžovými pásy a oranžové pásy s oranžovým pruhem uprostřed a varovala obchodníky před prodejem výrobků jiných firem. Žalující tuzemská firma domáhala se žalobou soudního výroku, že jest žalovaná povinna, by ustala činiti nebo rozšiřovati údaj: »Československé ministerstvo přiznalo ochranu v Československu známkám: Oranžové pásy a oranžové pásy s oranžovým pruhem uprostřed a žalovaná má v příčině těchto pásů výhradné právo«. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvod y: Označení, záležející v úzkém pruhu na každé podélné straně tkaniny, pokud se týče v úzkém pruhu na každé podélné straně tkaniny a v pruhu uprostřed tkaniny, bylo v roce 1911 žalovanou u říšského patentového úřadu v Berlíně tím způsobem přihlášeno, že byla vyobrazení pásů a středního pruhu provedena v oranžové barvě. K mezinárodnímu rejstříku v Bernu byla tato označení žalované nejprve v roce 1924 přihlášena a vyobrazení pásu, pokud se týče středního pruhu černě provedeno, při čemž nebylo udáno, že se tato barva požaduje jako složka rozlišující. Druhá přihláška k mezinárodnímu rejstříku se stala v roce 1926, pásy a prostřední pruh byly na vyobrazeních provedeny oranžovou barvou a v popisu bylo řečeno, že pásy, pokud se týče pásy a střední pruh jsou oranžové. Ve všech přihláškách k mezinárodnímu rejstříku bylo se odvoláno na zápis v zemi původu ze dne 13. května 1911, čís. 155.733, pokud se týče čís. 155.734 a známky ty byly zapsány v mezinárodním rejstříku dne 13. prosince 1924 pod čís. 39.407, pokud se týče 39.408 a 1. dubna 1926 pod čís. 46.341, pokud se týče 46.342. Ve svém, žalobkyní předloženém úředním vysvědčení uvádí ministerstvo obchodu, že byla mezi-